Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. свягъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 278. Пятниця 13 (25) грудня 1891. Рôкъ I.

На перестерогу.

Все одна и тота сама історія, но мы не перестанемо перестерѣгати нашихъ селянъ, хочь бы намъ и ще частѣйше приходило ся пôдносити все одну и тоту саму справу. Маємо тутъ на думцѣ знову тыхъ аґентôвъ, що ваблять нашихъ людей заграницю чи то до Румуніи чи до Россіи, чи ажь за море до Бразиліи. Кôлько то разôвъ вже писали мы та й другй совѣстнй ґазеты про нихъ остерѣгаючи легковѣрныхъ людей, щобы они не давали ся туманити аґентамъ, котрй для власного зыску пхають ихъ самохôть въ нужду та бѣду! Про сю справу була вже бесѣда и въ Радѣ державнôй у Вѣдни. Пôдносивъ єи тамъ пос. Пôдляшецкій та домагавъ ся навѣть выданя окремого закона противъ тыхъ аґентôвъ. Закимъ однакожь зробить ся щось противъ того въ законнôй дорозѣ, треба насампередъ, щобы нашй люде и самй дбали про себе, бо хочь бы бувъ и найлѣпшій законъ, то вôнъ не остереже людей вповнѣ вôдъ бѣды та нужды, коли они самй про себе не будуть дбати.

Теперь, коли настала зима и людемъ доскулює не лишь холодъ але часто и голодъ, настала и для згаданыхъ аґентôвъ пора сѣйбы, зъ котрои має бути для нихъ жниво, коли настане весна и заграницею, особливо въ Румуніи та Россіи, треба буде рукъ до роботы. Мы вже давнѣйше згадували про то, пôдносивъ то и пос. Пôдляшецкій въ Радѣ державнôй, що особливо въ Коломыйщинѣ и на Буковинѣ увыхають ся зымовою порою аґенты, котрй, хочь-нехочь, пхають людемъ въ зимѣ по пару риньскихъ на вôдробокъ зъ тымъ застереженемъ, що они зобовяжуть ся на весну пойти на заробôтки чи то до Румуніи чи Россіи въ тй стороны, куды ихъ тй аґенты поведуть. Аґенты тй почали вже — якъ доносить черновецка Gazeta Polska — порати ся на Буковинѣ, а знаки, що они зъявлять ся незадовго и у насъ въ Коломыйщинѣ та Станиславôвщинѣ, а може ще и дальше, бо знаємо, що давнѣйшими роками заходили они ажь въ самборскй горы та вербували зъ вôдтамъ людей, головно на заробôтки до Россіи. Ось що пише згадана ґазета черновецка про роботу тыхъ аґентôвъ на Буковинѣ:

Головною торговицею на торговлю людьми єсть повѣтъ сучавскій и взагалѣ пограничнй вôдъ Румуніи села полудневои и всхôдної Буковины, а торговельниками, якъ звычайно у насъ, єсть ватага жидôвъ-спекулянтôвъ. Въ Румуніи потреба силъ робочихъ, котрыхъ однакожь у власнôмъ краю не можна дôстати. Знайшли ся отже аґенты, котрй доставляють тыхъ силъ людскихъ зъ Галичины и Буковины. Галицкй аґенты заходять ажь на Мазурщину та вербують тамъ такъ званыхъ „бандохôвъ“ т. є. громады робôтниковъ, що идуть на лѣто до Молдавы и обрабляють тамъ поля. Дѣють ся при тôмъ очевидно нечуванй обманьства и робôтники нехай Богу дякують, коли о жебранôмъ хлѣбѣ можуть на зиму вернути въ рôднй стороны. Половина ихъ гине вôдъ пропасницѣ або иншихъ недугъ, а прочй вызысканй въ безчельный спосôбъ жидомъ-факторомъ и румуньскимъ властителемъ ґрунту, радй, коли можуть выдобути ся зъ вôдтамъ живыми. Ще гôрше дѣє ся на Буковинѣ а замѣсть загального образу подає згадана ґазета отъ-сей оденъ примѣръ:

Въ сучавскôмъ повѣтѣ єсть однымъ зъ виднѣйшихъ торговельниковъ людьми якійсь Мошко Шахнеръ. Зимою, коли селянинови доскулює бѣда, зъявляє ся той Шахнеръ въ хатѣ селянина и пхає єму 5 зр. або вôдповѣдну скôлькôсть горѣвки и заразъ робить зъ нимъ згоду, абы вôнъ вôдробивъ тотй грошѣ лѣтомъ въ Румуніи. За тыхъ 5 зр. обовязаный селянинъ зголосити ся лѣтомъ въ означенôй мѣсцевости румуньскôй и выжати фальчу збôжа, а фальча въ Румуніи значить нашихъ пôвтретя морґа. Такъ ходить Шахнеръ хата вôдъ хаты и робить контрактъ зъ цѣлою громадою робôтниковъ, котрй мають єму лѣтомъ вôдробити заграницею величезный просторъ ґрунтôвъ.

Забезпечивши собѣ такъ величезну громаду невôльниковъ, вôдпродує ихъ Шахнеръ другому жидови, вже правдивову аґентови, котрый доставляє робôтниковъ для Румуніи та заробляє при тôмъ краснй грошѣ, бо за робôтника, котрому давъ 5 зр., бере теперъ по 15 зр., значить ся, має по 10 зр. зарôбку вôдъ одной душѣ. Правдивый аґентъ умавляє ся знову зъ властителемъ грунтôвъ въ Румуніи и бере вôдъ нихъ заплату та заробляє

7

Сивый кучеръ

НЕБЫЛИЦЯ

ЮРІЯ ЕБЕРСА.

(Дальше.)

Зъ тои поры була вже для него роскôшь вандрувати. Нѣкуды правды дѣти, що вôнъ безталанна дитина, але ледви чи й щаслива дитина зазнавала бы бôльшои роскошѣ, якъ вôнъ. Трицятого дня знайшовъ вôнъ собѣ на долахъ, де вже давно бувъ опинивъ ся, товариша въ дорозѣ. Бувъ то сынъ якогось камѣняря, богато старшій вôдъ него; а всежь таки вôнъ потоваришувавъ ся зъ веселымъ, молодымъ волокитою. Вôнъ вертавъ якъ разъ зъ вандрôвки домôвъ, а коли побачивъ, що хлопакъ проворный и здоровый та дотепный, то намовивъ єго, щобы вôнъ ставъ на науку у єго батька. Батько єго бувъ собѣ не абы якій майстеръ и звавъ ся Сила. Вôнъ приймивъ охотно товариша свого сына до себе, а треба знати, що Юрій якъ разъ выдавъ вже бувъ послѣдный грôшь. Такъ отже зъ княжевскои дитины зробивъ ся камѣнярскій термінаторъ

Тымчасомъ на замку Сивакôвъ запанувавъ великій жаль та сумъ. Той хлопчиско, зъ котрымъ Юрій поплывъ бувъ на озеро, выратувавъ ся и прийшовъ бувъ на другій день рано домôвъ. Але що не навыпытували ся, такъ дарма; не могли нѣчого выдобути зъ него, якъ лишь, що вôнъ видѣвъ на власнй очи, якъ принцъ утопивъ ся. Весь дворъ бувъ вже тому повѣривъ, але княгиня якось нѣякъ не хотѣла вѣрити. Скорше, бачите, вôддавъ бы якійсь король свое царство, якъ мати перестала бы сподѣвати ся, що ще вôдшукає ся єи дитина. А княгиня мала ще и спосôбъ довѣдати ся, що дѣє ся зъ єи любчикомъ: у неи було чародѣйне зеркало, котре дарувала була русалка ще першому Венделинови а въ котрôмъ всѣ Сиваки могли кождого часу видѣти тыхъ, що имъ були любй. Въ тôмъ то зеркалѣ видѣла она, якъ єи чоловѣкъ упавъ зъ коня и погибъ. То зеркало було сховане въ шафѣ изъ слоневои кости; она выймила єго теперь зъ вôдтамъ та дивила ся въ него. Але доки Юрій сидѣвъ увязненый въ печерѣ у злого духа, то зеркало не хотѣло нѣчого показувати. То бувъ недобрый знакъ; але она все таки не тратила надѣѣ и думала собѣ: „Колибъ вôнъ вже не живъ, то я мусѣла бы прецѣ побачити єго тѣло“.

Такъ сидѣла она цѣлу нôчь передъ зеркаломъ, ажь досвѣта прийшовъ пôсланець вôдъ войска Сивакôвъ и давъ знати, що ворогъ напирає и треба буде бити ся хочь бы й безъ того войска, котрого гетьманъ Мусташь зажадавъ на помôчь. Чимъ то скôнчить ся, годѣ знати и длятого най княгиня лагодить ся чимъ скорше втѣкати зъ дѣтьми та най не забуде взяти зъ собою и короннй скарбы, печатку державну та хочь кôлька вузликôвъ золота.

Намѣстникъ приказавъ то все спакувати въ скринѣ та вложивъ до того ще и свой власный шляфрокъ. Вôдтакъ попросивъ достойну вдовицю, щобы она дивила ся въ зеркало и велѣла заразъ єго закликати, скоро ѣй покаже ся битва.

Коли вже мало свитати, побачила княгиня, якъ войска напали на себе, але заразъ по тôмъ захотѣло ся ѣй побачити сына. И ось, вôнъ показавъ ся ѣй: сидѣвъ коло якогось старого, обôдраного чабана та заѣдавъ хлѣбъ зъ сыромъ, а цѣлый бувъ мокрѣсенькій и не мôгъ навѣть перебрати ся. Она стала дуже неспокôйна, бо якъ бы видѣла, що вôнъ набавить ся нежиту, перестудить ся та дôстане горячки, або ще й запаленя легкихъ и буде такъ безъ всякои помочи лежати на дворѣ. Вôдъ теперь ѣй и не въ гадцѣ була битва, въ котрôй рѣшала ся судьба державы; дивила ся лишь за сыномъ и забула на довшій часъ о всѣмъ иншôмъ. Скликала заразъ

зновъ по 5 зр. до 10 зр. на кождôй души. — Надходить зновъ лѣто. Селянинъ має у себе жнива, але не може ихъ скôнчити, бо мусить вôдрабляти въ Румуніи грошѣ, що взявъ вôдъ Шахнера, а той вже умѣє допильнувати, щобы єго невôльникъ ставивъ ся на часъ заграницею. На власный коштъ, о куснику сухого хлѣба выбирає ся отже запроданый робôтникъ до Румуніи, а тамъ вже умѣють выкористати єго силу. Властитель, що ихъ наймивъ у аґента, бере ихъ заразъ пôдъ ключь, абы не повтѣкали. Досвѣта выпускає ихъ зъ арешту и пôдъ надзоромъ власныхъ наставникôвъ жене на поле. Ихъ бють та морять голодомъ и змушують вôдрабляти два и три разы тôлько, на коли они не занедужають або хто не згине або коли таки неудасть ся котрому — утечи.

Сотки и тысячѣ людей вертає въ той способъ, що року въ рôднѣ стороны, абы тутъ вôдтакъ лѣчити ся вôдъ побитя або вôдъ иншихъ недугъ. Власного поля нема кому обробити. Настає зима а аґентъ зъявляє ся зновъ якъ лихій духъ въ хатѣ селянина та зновъ пхає єму грошѣ а той въ нуждѣ та бѣдѣ бере ихъ и запродує зновъ себе та родину на слѣдуючій рôкъ.

Ото маленькій але страшный образъ торговлѣ людьми, яка дѣє ся на Буковинѣ а часто и у насъ. Додати ще до того треба, що згаданый Шахнеръ заробивъ, — якъ каже Gaz. Polska—минувшого року на тôй торговли людьми въ сучавскôмъ повѣтѣ ажь 3.800 зр!

А теперь ще про другій рôдъ аґентôвъ, котрѣ вже, здаєсь специяльно лишь у насъ въ Галичинѣ, роблять спекуляціи на селянахъ. Ото тотѣ аґенты розпускають вѣсти, що въ Россіи можна легко и дешево накупити землѣ; они страшно захваляють Россію та єи правительство и говорять людемъ, що тамъ правдивый рай на земли; що вже тôлько а тôлько людей выбрало ся туды и закупили тамъ вже всѣ дуже дешево що найлѣпшѣ ґрунты. Все то обчислено очевидно лишь на тумане нашихъ темныхъ селянъ. Якъ бы тамъ дѣйстно було такъ богато землѣ, то таки тамошнѣ селяне не потребували бы чей шукати щастя ажь въ далекôй Азіи та переносити ся ажь въ надамурскій край, тысячѣ миль далеко вôдъ рôдного краю. Чейже правительство россійске, коли оно таке добре и дбале, то старалось бы передовсѣмъ о добро своихъ селянъ. А знаємо зъ власного досвѣду, яка бѣда панує межь селянами въ Россіи. Земля, якою надѣлено селянъ въ Россіи, перейшла въ значнôй части въ руки зайшлихъ Нѣмцѣвъ та Чехôвъ, а колибъ теперь тамъ такъ легко було набувати землю, то певно, що тамошнѣ селяне були бы першѣ, що єи бы купували; не чекали бы, ажь прийдуть нашѣ и заберуть имъ зъ-передъ носа.

Стережѣть ся отже, люде, тыхъ аґентôвъ, не давайтесь имъ туманити та не запродуйте себе и родину въ неволю дерунôвъ, а у кого єсть ще свôй власный ґрунтъ, нехай не позбуваєсь єго, нехай не слухає тыхъ аґентôвъ, що єго мовъ бы злый духъ будуть намовляти, та най не шукає за кордономъ того раю, котрого тамъ, та й нѣгде на дѣлѣ, нема.

Ще о конфліктѣ Болгаріи зъ Францією.

Вертаємо ще разъ до конфлікту Болгаріи зъ Францією, позаякъ ся справа не лишь досыть важна, але що разъ стає цѣкавѣйша, а до того ще и то мусимо заразъ зазначити, що она робить самôй Франціи не мало клопоту. Досыть вже сказати, ще мимо зôрваня вôдносинъ Франціи зъ Болгарією, французскій аґентъ Лянель все ще не выѣхавъ зъ Болгаріи и сидить въ Софіи, пôдчасъ коли правительство француске, немогучи нѣчого вдѣяти зъ Болгарією, вчепило ся Туреччины и веде зъ нею переговоры. Справдѣ можна сказати, що Болгаре мають щастє, бо котрый зъ противникôвъ ихъ лишь зачѣпить, то все попаде ся лишь въ матню, зъ котрои єму вôдтакъ выдобути ся годѣ. Такъ бувало зъ Россією, такъ стало ся теперь и зъ Францією. Але послухаймо, якъ теперь ся справа стоить.

Може двѣ недѣлѣ тому назадъ явивъ ся бувъ французскій посолъ Камбонъ въ Портѣ и повѣдомивъ великого везира, Джевада-пашу, що французскій аґентъ въ Софіи, Лянель, зôрвавъ свои зносины зъ болгарскимъ правительствомъ. Дня 17 с.м. явивъ ся вôнъ знову у великого везира и запротестувавъ противъ выдаленя Шадурна зъ Софіи доказуючи, що выдаленє въ такôй формѣ, въ якôй то наступило, єсть нарушенємъ угодъ консулярныхъ (капітуляцій). Вел. везиръ зажадавъ тогди, щобы Камбонъ сформуловавъ своє становище письменно, що вôнъ и обѣцявъ зробити та ще 19 с. м., якъ загально кажуть, зробивъ и подавъ Портѣ письменну ноту.

Въ турецкихъ и другихъ кругахъ политичныхъ говорять теперь, що форма, въ якôй француске правительство въ сѣй справѣ собѣ поступило, була не конче щаслива. Бо, коли француске правительство каже, що рѣшенє о законности такого розпорядженя, яке выдало правительство болгарске, належить до Порты, то оно повинно було вôдъ разу звернути ся въ сѣмъ спорѣ до Порты. Але француске правительство зôрвало передъ тымъ вôдносины зъ Болгарією, розпочало отже свою акцію въ Софіи; най же теперь єи и тамъ кôнчить.

Дальша цѣкава точка сего спору єсть ще така: Француске правительство обстає при тôмъ, що выдаленє Шадурна могло було наступити лишь за згодою французкого репрезентанта въ Софіи, або, наколибъ справа мала рѣшати ся въ Константинополи, за згодою тамошного французского посла. Порта зновъ стоить, якъ и давнѣйше, на тôмъ становищи, що правительство болгарске має неоспориме право выдалити зъ краю чужихъ людей, котрѣ здають ся єму небезпечными. Туреччина має и сама претенсію до такого права. Покликуванє ся Франціи на капітуляціи уважають въ дипломатичныхъ кругахъ за зовсѣмъ нещасливе поясньованє народно-правныхъ умовъ, и сего случаю не можна нѣякъ пôдъ тягнути пôдъ постановы капітуляцій, бо въ капітуляціяхъ нема дѣйстно анѣ однои точки, зъ котрои можна бы доказати, що правительство болгарске не має права выганяти зъ краю людей, котрѣ безустанно ганблять правительство и кидають на него пôдозрѣня.

Для Болгаріи выходить ще и то въ користь, що сама Порта вже давнѣйше хотѣла кôлька разôвъ прогнати зъ Константинополя деякихъ французскихъ кореспондентôвъ, але стрѣчала завсѣгды якъ найбôльшій опôръ зъ стороны французкого посла. Якъ на бѣду Франціи бувъ межь тыми, немилыми Портѣ кореспондентами, такожь и оденъ кореспондентъ аґенціи Гаваса. Рѣчь очевидна, що серѣдъ такихъ обставинъ буде Порта могла тымъ бôльше выроз умѣти поступованє болгарского правительства.

Ще одно, и то бы була може найцѣкавѣйша вѣсть, наколи бы показала ся правдивою. Ото навѣть сама Россія єсть невдоволена справою Шадурна, котра чимъ разъ бôльше заострюєсь. Монахôвска Allg. Ztg. дôстала черезъ Берлинъ вѣсть, що россійске правительство дало въ Парижи якусь раду и зазначило, що поступованє Франціи въ сѣй справѣ єсть не конче щасливе. Въ берлиньскихъ кругахъ политичныхъ уважають звернене ся Франціи до султана и до Порты за знакъ, що Франція рада бы вже при помочи Туреччины выдобути ся зъ тои матнѣ, въ яку попала ся.

мысливыхъ, пôсланцѣвъ та професорôвъ, що то знали ґеоґрафію та розумѣли ся на зѣлю и камѣню; заставила ихъ дивити ся въ зеркало а вôдтакъ спытала ихъ, чи не знають они, де то тотѣ горы, що имъ показали ся въ зеркалѣ. Але зеркало, бачите, показувало лишь тото мѣсце, що було доокола вандрôвника, и нѣхто зъ нихъ не мôгъ ѣй сказати, де Юрій перебуває. Тогди порозсылала она людей на всѣ стороны свѣта, шукати за сыномъ.

Такъ минуло пôвъ дня, а коли зъ полудня намѣстникъ зновъ зайшовъ до неи звѣдати ся, якъ стоить битва, то она ажь залякала ся, бо таки зовсѣмъ на ню призабула.

Теперь зажадала она, абы зеркало показало ѣй войско и гетьмана Мусташа, що бувъ своякомъ покôйного князя. Ажь перепудила ся, коли побачила, що єи войско починає вже унивати. Намѣстникъ такожь то побачивъ та ажь зловивъ ся обома руками за голову и крикнувъ: „Все пропало! И моя достойнôсть, и Ваша свѣтлôсть и край! Бѣжу до скарбници, до сталѣнѣ! Вороги вже за плечима... треба втѣкати... пропаложь наше войско! А Вы, свѣтла княгине, дивѣть ся добре, якъ буде вести ся битва — высшѣ обовязки...“

Сказавши то, вышовъ. — Коли за пôвъ години вернувъ назадъ, цѣлый ажь червоный, змучивъ ся, бачите, даючи всѣлякѣ приказы, — и зайшовъ зъ заду, такъ, що княгиня єго не видѣла, та заглянувъ зъ поза неи въ зеркало, то ажь крикнувъ и то зъ такимъ гнѣвомъ, що нѣякій дворакъ, котрый знає, що дѣяло ся, не бувъ бы того поваживъ ся! Отъ-се, бôгме, клопôтъ! То якійсь хлопчище лѣзе на гору... а намъ бы такъ конче знати...

Княгиня на то лишь зôтхнула а вôдтакъ велѣла зеркалу зновъ вôйну показати. И ось показало ся, що за той часъ, коли она заглядала за сыномъ, битва на лѣпше змѣнила ся. Она тымъ дуже зрадувала ся, а намѣстникъ вôдозвавъ ся: „А я не казавъ Вамъ, що такъ буде! Дѣло стоить такъ, що побѣда насъ не мине. Славный Мусташъ! Я выправивъ каравану зô скарбами лишь длятого, що на него спустивъ ся. Ваша милôсть позволить менѣ, що я єи назадъ заверну.“

Вôдъ теперь вже не смѣла княгиня заглядати за своєю дитиною, доки ажь не рѣшила ся борба, але коли єи войско побѣдило, то она вже дивила ся въ зеркало, скôлько захотѣла.

Доки видѣла, що Юрій иде засумованый, то думала собѣ: „Хибажь то мôй той непосидющій хлопчина? Кобы вôнъ хочь весело подививъ ся та зробивъ якого збытка!“ Колижь хлопець ишовъ вôдтакъ дальше весело и свобôдно якъ та пташка, що вôдлѣтає въ чужій краѣ, то єи того й радувало, але заразомъ и жалю завдавало, що вôнъ такій байдужій, якъ колибъ вже зовсѣмъ забувъ на неи.

Всѣ пôсланцѣ, що розбѣгли ся за нимъ шукати, вернули зъ нѣчимъ; але зеркало ѣй сказало, що вôнъ ставъ на науку у камѣняря и мусить теперь робити тяжку роботу. Она того дуже засумувала ся. Та що дѣяти, коли вôнъ безталанна дитина; а всежь таки не повиненъ вôнъ бувъ попасти въ таку нужду. Але и то правда, що вôнъ звычайно бувавъ веселый, а Венделинъ, наслѣдникъ престола, выглядавъ все, якъ бы чогось забурмошеный.

Черезъ щасливу вôйну край щасливого хлопця побôльшивъ ся, а народна рада вже таки радила надъ тымъ, якъ бы то княжество оголосити королѣвствомъ. Щасливый хлопець мавъ все, чого лишь людска дитина може забажати, а всежь таки стававъ вôнъ зъ кождымъ днемъ що разъ гнѣвливѣйшій, що разъ бôльше невдоволеный.

Коли наслѣдникъ престола выѣде бувало въ золотôй каритѣ, а княгиня чує, якъ народъ єго витає грôмкими окликами, або коли бувало видить, якъ вôнъ зъѣдає смачно бажанты та лишь притôмъ поцмокує, а довгѣ шпарагѣ лишь крôзь зубы протягає, а она собѣ при тôмъ подумає, въ якôй то тяжкôй нуждѣ єго братчикъ проживає, то ажь жалує щасливôй дитинѣ того всего добра, якого не ставало бѣдному, выгнаному въ свѣтъ Юрцеви.

Справы краеві

(Продовжене речинця ужитя кредитôвъ будôвльныхъ). Ухвалою зъ дня 18-падолиста 1890 р. уповажнивъ Соймъ краевый Выдѣлъ поставити будынки для державнои фаховои школы слюсарства въ Совпонтникахъ горѣшныхъ коштомъ найвысше 35.000 зр. и признавъ на сю цѣль на 1891 р. кредитъ въ суме 10.000 зр. яко першу рату. Кредитъ той однакъ не можна было зужити въ сѣмъ роцѣ зъ причины, що зайшла змѣна въ выборѣ мѣсця пôдъ будову, черезъ що шкіцы плянôвъ доперва зъ кôнцемъ сего мѣсяця будуть могли бути предложени міністерству просвѣты.

Таксамо не можна было въ сѣмъ роцѣ 1891 зужити кредитъ 65.000 зр., ухваленый Соймомъ въ минувшôмъ роцѣ на будову и внутрѣшне выладжене хірурґічного павільону въ шпитали св. Лазаря въ Краковѣ, а то зъ причины, що що до выбору мѣсця пôдъ будову зайшли изъ стороны Правительства трудности, котрѝ доперва въ сѣмъ мѣсяци розвязано.

И справа будовы интернату въ Дублянахъ, вымагаюча многихъ студій та нарадъ вступныхъ, не дозрѣла ще була до того степеня, щобы вже въ бѣжучôмъ роцѣ мôгъ бувъ взятись краевый Выдѣлъ до приладженя будовельного матеріялу. Тому отже не буде мôгъ краевый Выдѣлъ зужиткувати въ бѣжучôмъ роцѣ призначоного Соймомъ на сю цѣль кредиту въ сумѣ 10.000 зр. Зъ уваги, що всѣ кредити, єли по день 31 марта 1892 р. не будуть зужиткованѝ, стратили бы для краєвого Выдѣлу обовязуючу силу и не моглибъ вже бути ужити; — зъ уваги дальше, що въ наслѣдокъ того треба бы конче въ цѣли выконаня тыхъ будôвель повысшѝ кредиты вставити до буджету року 1892, а тымъ самымъ недобôръ того буджету значно пôднести а разомъ зъ нимъ и цифру фінансовои операціи, задуманои на 1892 рôкъ, — краєвый Выдѣлъ ухваливъ вôднести ся до Сойму зъ внесенемъ, щобы продовжити сѝ три кредиты по конець року буджетового 1892.

Переглядъ політичный.

Голова сполученои лѣвицѣ нѣмецкои, розôславъ такій комунікатъ: Пленеръ обговорювавъ зъ товаришами изъ своеи партіи погляды проводирôвъ партіи на вступлене ґр. Кінбурґа до кабінету. Справу вступленя одного члена сполученои лѣвицѣ до кабінету, розбирано ще пôдъ конець лѣтнои сесіи. Тогди насувалась легко гадка, щобы до кабінету вступивъ проводиръ партіи, але правительство заявило, що его становище не далось бы погодити зъ становищемъ правительства понадъ партіями. Президія партіи згодила ся тогди зъ президентомъ міністрôвъ на вступлене такого члена изъ партіи до кабінету, котрый мавъ бы въ высокôй мѣрѣ довѣріе партіи и заступавъ въ правительствѣ становище партіи. Особисти свойства и характеръ ґр. Кінбурґа, роблять его якъ разъ мужемъ довѣрія партіи. Ліберальна партія позôстане въ давныхъ вôдносинахъ и задержить собѣ свободу акціи, самостôйнôсть супротивъ правительства и другихъ партій. Президентъ міністрôвъ принявъ до вѣдомости, що нѣмецка лѣвиця не приступить до т. зв. картелевои бôльшости, лишь буде за кождый разъ рѣшати ся на пôдставѣ предметовои оцѣнки ситуаціи и тогди буде зазначувати свое політичне становище. Новый міністеръ буде брати участь въ нарадахъ клюбу и буде посередничити межи партією а правительствомъ. Партія выслухала сего поясненя и згодила ся на остаточный результатъ. Президія партіи скличе ще передъ зôбранемъ ся Рады державнои на сесіи повнѝ зборы партіи и порадить ся остаточно зъ нею.

N. fr. Presse довѣдуєсь, що державнымъ урядникамъ въ Галичинѣ має бути вже сими днями призначеный додатокъ на дорожню.

Угорскій президентъ міністрôвъ повѣдомивъ Палату послôвъ, що предложивъ Є. Вел. Цѣсареви внесене на розвязане парляменту. Правительство хоче довѣдатись черезъ новѝ выборы, котра партія має въ краю бôльшôсть за собою.

Journ. de St. Petbg., орґанъ міністра справъ заграничныхъ, обговорює теперь справу болгарско-францускóго конфлікту, однакожь зъ великою резервою, хочь при тôмъ стоить по сторонѣ Франціи и доказує, що правительство болгарске нарушило выдаленемъ Шадурна капітуляціи, бо не повѣдомило о тôмъ францускóго аґента.

Праса россійска звертає теперь пильну увагу на укрѣпленя болгарскихъ портôвъ. „Нов. Время" выступає дуже остро противъ сего поступованя „болгарскихъ самозванцѣвъ" и называє его зухвалымъ та короткозорымъ. Тымъ способомъ — каже згадана ґазета — ставить ся Болгарія отверто на сторону ворогôвъ Россіи.

Новинки.

— Змѣна назвиска. Ц. к. Намѣстництво призволило братамъ Иванови и Станіславови Зяя змѣнити назвиско на Альпиньскій.

— Перенесеня. Дирекція почтъ и телеґрафôвъ перенесла почтового асистента Гієронима Уржендовского зъ Гусятина до Бережанъ.

— Конкурсы. Окружна Рада шкôльна въ Бôбрцѣ розписує конкурсъ на посады учительскѝ зъ речинцемъ до 1 н. ст. лютого 1892, а) при школахъ триклясовыхъ въ Ходоровѣ и Стрѣлискахъ посады старшихъ учителѣвъ; б) при школѣ 2-клясовôй въ Миколаєвѣ посада молодшого учителя; в) при школахъ етатовыхъ: въ Будковѣ, Книселѣ, Шоломыи, Видникахъ, Жабокрукахъ, Чижичахъ, Дулибахъ, Девятникахъ, Гранкахъ, Кутахъ, Ятвягахъ, Лопушнѣ, Молодинчи, Романовѣ, Соколôвцѣ, Вовчатичахъ, Берездôвцахъ; 2) при школахъ філіяльныхъ: въ Бертешенѣ, Мільбаху, Репеховѣ, Бородчичахъ, Городищи цетнарскôмъ, Городищи королѣвскôмъ, Дроговичи, Юшкôвцяхъ, Кологорахъ, Ляшкахъ долѣшныхъ, Любянцѣ, Ланахъ адъ Бôбрка, Вôльхôвци, Оришкôвцяхъ, Пятничанахъ, Пôдмавастирю, Пôдгôрцяхъ, Рудѣ, Серникахъ, Станкôвцяхъ, Стокахъ, Стрѣлкахъ, Сухровѣ, Стрѣлискахъ старыхъ, Вербици и Залѣсцяхъ.

— Пробуджене въ гробѣ. Въ Прошовицяхъ (въ Царствѣ Польскôмъ) ставъ ся такій выпадокъ: Недавными часами занедужавъ тамъ мѣсцевый фельчеръ и по короткôй недузѣ умеръ на 40-овôмъ роцѣ житя, почôмъ тѣло зложено до деревлянои домовины и похоронено на цвинтари. Въ два дни опôсля, копаючи новый грôбъ гробарь почувъ якійсь глухій стонъ въ земли. Налякaный гробарь почавъ зразу утѣкати, але по хвили вернувъ до роботы. Стоны не переставали. Гробарь приложивъ ухо до землѣ и почувъ, що въ гробу сусѣдного, въ котрôмъ похоронили свѣжо фельчера, добувались глухѝ слова: „ратуйте" „Боже!" и т. д. Гробарь повѣдомивъ священика а сей казавъ грôбъ вôдкопати. Въ домовинѣ лежавъ долѣлиць фельчеръ зъ пѣною въ ротѣ, зъ пообгрызаными пальцями и покалѣченою о вѣко трумны головою. Нещасный що лишь передъ кôлькома хвилями скôнчивъ житє по цѣлодобовôй мабуть муцѣ, пробудивши ся зъ летарґічного сну, въ котрôмъ его поховали. Навѣть подумати лячно, яке тото его пробуджене мусѣло бути въ гробѣ и безъ надѣї!...

— Самоубійство въ костелѣ. У Вѣдни, въ костелѣ св. Стефана, застрѣливъ ся дня 18 с. м. вечеромъ урядникъ приватный зъ Чехъ походячій, якійсь 28-лѣтный Альфредъ Шустеръ. Зъ полишеного листу выходить, що причиною смерти була зведена любовь, ностальґія и ... довги. Епископъ Анґереръ ще таки того самого вечера посвятивъ наново костелъ и всѣ вôлтарѣ, щобы вѣрнѝ могли заразъ на другій день молитись въ костелѣ.

— Непрошеный опѣкунъ. Селянинъ Стефанъ Сковроньскій зъ Ошихлѣбъ, кôцманьского повѣта, вывѣвъ 18 падолиста вола до Кôцманя на продажь, а Вольфъ Крейсберґеръ зъ Орщôвцѣвъ купивъ того вола за 106 зр. и давъ Сковроньскому одну сотку й одну пятку. Михайло Рахманъ, бувшій днинъ зъ Пôдлѣся, повѣта борщôвского въ Галичинѣ, прислухувавъ ся зъ далека згодѣ и записавъ собѣ имена купця и продавця. Тои самои днины пôшовъ вôнъ до Ошихлѣбъ, переночувавъ у госп. Ґоры Друцула а другого дня рано удавъ ся до Стефана Сковроньского й каже: „Вы вчера продали вола Вольфови зъ Орщôвцѣвъ, взялисте 105 зр т. є. сотку и пятку, то грошѣ фальшивѝ, несѣть ихъ заразъ до суду а за жидомъ вже пôшли жандармы". Мужикъ настрашивъ ся и зôбравъ ся йти до суду. Але Райхманъ каже: „Грошѣ такъ не можна до суду нести, дайте, я ихъ запечатаю". Рахманъ вложивъ грошѣ въ куверту. Стефанъ, идучи до суду, поступивъ до бувшого начальника, Ивана Ґурдейчука, оповѣвъ цѣлу справу и разомъ пôшли до пропинатора Розенцвайґа. Сему здавала ся справа не чиста. Отворили куверту при свѣдкахъ и знайшли въ нѣй — образецъ Матери Божои и квѣточокъ зъ отсими словами: „Чоловѣче, моли ся до Матери Божои, тои, котра тутъ є, она тысячь разôвъ тобѣ допоможе, моли ся до неи по 7 разъ на днину, будешь щасливый и кажи, Богъ менѣ давъ и Богъ взявъ. Моли ся тôлько до неи: а пôзнѣйше дôстанешь свою шкоду й у три разы вôдъ мене надгороду". Прочитавши сей квітокъ, розôслали погоню за незнакомымъ панкомъ на всѣ стороны. Ще того самого дня удавъ ся жандармъ Забавскій на дворецъ въ Неполокôвцяхъ, найшовъ тамъ якогось гарно одѣтого пана въ ціліндромъ. Вже по кôлькохъ словахъ пôзнавъ жандармъ, що се той пташокъ, котрого шукає й окувавъ его. Зъ грошей бракувало лишь 26 кр. Сотка була ще не розмѣняна. Рахмана вôдставлено до кôцманьского суду.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 24 грудня. Вôдручнымъ письмомъ цѣсарскимъ именованый ґр. Ґандольфъ Кінбурґъ міністромъ безъ теки.

Бѣлградъ 24 грудня. Царь надавъ реґентамъ Протичеви и Бѣломарковичеви ордеры бѣлого орла I клясы. Митрополитъ Михаилъ занедужавъ на инфлюенцу. Въ наслѣдокъ дифтеріи замкнено всѣ школы народнѝ и середнѝ.

Букарештъ 24 грудня. Правительство розвязало Палату послôвъ и сенатъ та розписало новѝ выборы на днѣ межи 1 а 7 лютого. Новый парляментъ збере ся дня 24 лютого.

Торгъ збôжемъ.

23 Грудня	Львовъ	Терно-поль	Пôдволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	10·65 11·40	10·50 11·30	10·50 11·50	10·75 11·50
Жито	9·30 10	9·— —9·70	9·— 9·85	9·30 10·—
Ячмѣнь	6·58 8·—	6·50—7·50	6·40—7·50	6·75—8·—
Овесъ	7·——7·50	6·80—7·25	——	7·——7·50
Горохъ	6·25 10	6·25 9	6·25 10	6·50 10·—
Выка	—·——	——	——	—·——
Рѣпакъ	13·—13·50	13·—13·50	13·—13·25	13·25 13·75
Хмель	55—60	—·——	—·——	—·——
Конюшина чер.	42·—55·—	41—54	45·—55·—	45—55·—
Конюшина бѣла	—·——	—·——	—·——	—·——
Оковита	19·70 20·50	—·——	—·——	—·——

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Одного разу видѣла княгиня въ зеркалѣ, якъ Юрій розôбравъ осторожно якійсь годинникъ и хотѣвъ его назадъ зложити. На то надôйшли намѣстникъ зъ майстромъ церемоній та станули позадъ неи, щобы и собѣ заглянути въ зеркало. Оба пôдняли наразъ такій страшный крикъ и такъ выробляли, якъ колибъ ворогъ знову впавъ до краю.

„Бѣдный же то, бѣдный, той безталанный князикъ", — заводивъ оденъ. И то Сивака.... чи чувъ хто таке.... тажь то ганьба.... страхъ!...— голосивъ другій. И справдѣ то було щось страшного, що они увидѣли, бо ремѣсникъ, простачиско, таки въ ихъ очахъ валивъ такъ немилосердно князѣвского сына букомъ по плечохъ, що ажь цѣлѝ плечѣ разъ коло разу стали синѝ. Отъ таке то бачила княгиня не разъ пôзнѣйше и въ школѣ, до котрои камѣнярь посылавъ хлопця. Охъ, якъ же довго мусѣла тутъ бѣдна дитина сидѣти за дошкою вôдъ рысованя та передъ чорною таблицею зъ якимись погаными малюнками!

(Дальше буде).

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.